

Bohuslän-Dal

NR 1
2020

FACKLIG MEDLEMSTIDNING

Cristian Mattsson,
klubbordförande IF Metall
på Preemraff i Lysekil

**Ska det bli ja eller nej
– viktigt att förstå Preems betydelse**

IFMETALL

Reine inleder

reine.johansson@ifmetall.se

Efter ett års uppehåll där vi av olika anledningar inte måktade vår avdelningstidning, är vi äntligen igång med ett nytt nummer, dessutom med nytt fräscht utseende. I år kommer vi ut med två nummer, den 15 oktober kommer nästa.

I skrivande stund **pågår avtalsrörelsen** för fullt och den kommer att pågå under vår och sommar. Här ska vi komma överens inom cirka 40 olika avtalsområden. IF Metalls krav är tydliga med ett lönekrav på tre procent medan arbetsgivarparten är mindre tydliga. Här används ord som låga eller ringa löneökningar. Vad betyder det? Läs mer på sidan 8.

I maj 2020 har **IF Metall kongress. Sju ombud** kommer att representera vår avdelning.

På kongressen ska alla motioner behandlas utöver att det ska väljas ny förbundsledning och förbundsstyrelse för kommande period (4 år). Vi hoppas givetvis att **Marie Nilsson** får förnyat förtroende att leda förbundet ännu en period. Läs mer på sidan 9.

Ingen har väl missat turerna runt **Preems satsning i Lysekil**. En viktig fråga inte bara för vår region utan hela Sverige. Läs mer på sidorna 5-7.

Öringspremiären är nära, så nu är det dags att se över utrustningen, skitfiske på er!

Studiekommittén IF Metall Bohuslän-Dal KONTAKTA OSS GÄRNA!

ORDFÖRANDE:
Studieadministratör
Jenny Alfredsson
Avdelningen
Arbete: 0522-65 66 47
jenny.alfredsson@ifmetall.se

SEKRETERARE:
Anneli Ivarsson
Avdelningen
Mobil: 070-536 29 98
Arbete: 0522-65 66 55
anneli.ivarsson@ifmetall.se

STUDIEADMINISTRATÖR:
Camilla Ekerum
Avdelningen
Arbete: 0522-65 66 44
camilla.ekerum@ifmetall.se

LEDAMÖTER:
Anders "Tuten" Andersson
Mobil: 070-641 03 48
tuten_68@spray.se

Elin Borglund
Borealis AB
Mobil: 073-545 24 33
elin.borglund@hotmail.com

Magnus Fivelsdal
Kynningsrud Prefab AB
Mobil: 073-976 91 87
fivlaq@gmail.com

Bertil Ohlsson
Bror Tonsjö AB
Mobil: 070-588 42 95
bertil.o@tonsjo.se

Roger Belfrage
Starke Arvid AB
Mobil: 070-473 10 93
roger@starkearvid.se

Ghaith Khalifa
IAC Group AB
Mobil: 076-784 86 95
ghaith.khalifa@iacgroup.com

Fackliga studier

Detta är ett urval.
För att se alla utbildningar hänvisar vi dig till Studiekatalogen.

Datum	Utbildning	Utbildningsort	Anm. senast
5 maj	Försäkringar 1 dag	Uddevalla	27 mars
6-8 maj	Vald på jobbet	Uddevalla/ Stenungsund	20 mars
18-20 maj	Medlem i facket -besök Gekås Ullared	Varberg	8 april
25-27 maj	Kassör och revisorsutbildning	Uddevalla	17 april
1-3 juni	Vald på jobbet	Uddevalla	17 april
31/8-4/9, 14-16/9	Agera	Uddevalla	26 juni
2-4/9, 14-16/9	Lagar i arbetslivet	Uddevalla	26 juni
3 sept	Alla kan göra något	Uddevalla	26 juni
7-11 sept	BAM (Bättre arbetsmiljö)	Uddevalla	26 juni
9-11 sept	Vald på jobbet	U-A//Strömstad/ Stenungsund	19 juni
17 sept	Läs för mig pappa	Göteborg/SKF	12 juni
16-18 sept	Pedagogisk grundutbildning	Trollhättan	17 juni
23-25 sept	Medlem i facket	Uddevalla/ Stenungsund	26 juni

Här är **e-postadressen** som du använder för allt som rör studier: **studier.avd30@ifmetall.se**

Medlemstidningen ges ut av IF Metall Bohuslän-Dal, Kanslibacken 9, 451 34 Uddevalla
Tfn: 0522-65 66 50 **Internet:** www.ifmetall.se/avd30
E-post: postbox.avd30@ifmetall.se
Ansvarig utgivare: Reine Johansson.

Redaktion: Elisabeth Jannesson, Stina Enarsson, Reine Johansson, Kent Bursjö i samarbete med Sjästedt Information AB, Fagersta. **Vissa texter i detta nummer:** Lisbeth Axelsson och Rolf Jansson.
NÄSTA MEDLEMSTIDNING UTKOMMER DEN 15 OKTOBER

VARJE MÅNAD utses medlemmar till fackliga uppdrag inom IF Metall Bohuslän-Dal. Här är nyvalda avdelnings- och skyddsombud från november 2018 till februari 2020.

NYVALDA AVDELNINGSOMBUD

Robert Johansson	Toveks Personbilar AB
Hanna Rundblad	Skandinaviska Glassystem AB
Ingrid Karlsson	Tobin Sweden AB
Emil Malm	Precise AB
Azra Hadzic	Formpac i Sverige AB
Jimmy Nordström	CR Fastighetsteknik AB
Tomas Wigenius	GIK Turboteknik AB
Tommy Tobiasson	NCC Industri AB
Roger Johansson	HAVD Group Purtech AB
Ulf Christiansson	Toveks Lastbilar AB

NYVALDA SKYDDSOMBUD

Veronica Eriksson	Verktygsteknik AB
Glenn Johansson	Borealis AB
Joakim Möller	Kynningsrud AB
Mikael Persson	Wallhamn AB
Mattias Gustafsson	Borealis AB
Oskar Fritzell	Borealis AB
Markus Hansson	Borealis AB
Alexandru Csürös	Rodoverken Tank AB
Anders Oskarsson	Toveks Lastbilar AB
Oskar Vingren	Thomas Betong AB

Jenny Alfredsson – studieadministratör och ordförande i studiekommittén – Börjar några utbilda sig följer andra med

Som ny på avdelningen har det under hösten blivit en intensiv introduktion för Jenny. Avdelningens verksamhet inför 2020 skulle planeras och studiekatalog tas fram.

– Även om det varit mycket på kort tid, har det samtidigt varit väldigt roligt och framför allt lärorikt. Arbetet med studiekatalogen har också medfört att jag kunnat skapa mig en bra översikt över studieutbudet, vilket nu känns jättebra!

Vid förra kongressen beslutades om ”Organisationslyftet” med fokus mot att fler ska få insikt

– Nu ska det bli väldigt roligt att följa mitt första studieår på avdelningen. Vi är ett bra team som jobbar tillsammans med studieverksamheten.

om facket betydelse, samt stärka förtroendevalda på klubbarna så att de bättre kan representera sina medlemmar.

– Jag vill verkligen slå ett slag för kursen ”Medlem i facket” som vänder sig till alla medlemmar utan fackligt uppdrag. Här ges kunskap om vad facket är och vad avgiften jag betalar går till men även vilka rättigheter och skyldigheter jag har. Känner du att det här är något för dig, hör av dig. Utbildningen är väldigt uppskattad av de som går den, så kom igen nu!

– Vi stärker oss om vi utbildar oss, så är det bara, både som individ och förening. Vi vet att börjar några utbilda sig följer andra med, för man ser värdet av det.

Nu hoppas jag att vi tillsammans får till ett riktigt bra studieår!

Gästledare – Åsa Märs, IF Metalls kommunikationschef IF Metall får Sverige att funka

Över allt i människors vardag finns produkter som våra medlemmar, industriarbetarna, tillverkar. Industrin och våra industriarbetares kompetens skapar tillväxt och välfärd för alla. Enkelt sagt; Vi får hela Sverige att funka.

Detta behöver vi i IF Metall hela tiden jobba på för att göra mer känt. Stoltsheten hos våra medlemmar och förtroendevalda blir tydlig vid besök på arbetsplatser och i klubbrum när de berättar om vad de tillverkar och vad de kan åstadkomma i sitt fackliga arbete.

Men vi vill också göra detta mer känt för allmänheten och opinionsbildare.

Särskilt när vår avtalsrörelse pågår för nya kollektivavtal 2020. IF Metall är en röst att räkna med.

Därför drog vi igång kampanjen med samma namn, Vi får Sverige att funka. Fem av våra industriarbetare från olika branscher fick representera stoltheten över sitt arbete och industriarbetets produkter.

Nu när förhandlingarna är igång och avtalskraven diskuteras intensivt går vi vidare på samma tema men med fokus på att bli ännu fler som hörs och stärker IF Metall: Du får Sverige att funka. Vi får ditt arbetsliv att funka.

Så heter vår värningskampanj som pågår från nyåret och fram till dess att nya avtal 2020 är tecknade.

IF Metall kommer att både synas och höras! På arbetsplatser när förtroendevalda är ute och träffar industriarbetare, i radioreklam, i sociala medier och i annonser i kollektivtrafiken i flera städer.

Var med du också! Prata om avtalet, det gäller ju lön och villkor, och fördelarna med att vara facklig medlem.

Åsa Märs

Vi arbetar på expeditionen i Uddevalla

Lars Svensson

Medlemsservice, dagindelning 16-23, företag A-E, miljökommittén, regionsansvarig (RSO)
0522-65 66 41
lars.n.svensson@ifmetall.se

Malin Edvardsson

Medlemsservice, dagindelning 24-31, företag F-K. Försäkringshandläggare
0522-65 66 52,
malin.edvardsson@ifmetall.se

Camilla Ekerum

Reception. Medlemsservice, dagindelning 9-15, företag L-P samt UFAB, Studieadministratör
0522-65 66 44
camilla.ekerum@ifmetall.se

Stina Enarsson

Medlemsservice, dagindelning 1-8, företag Q-Ö samt Preemraff. Webbmaster, redaktionskommittén.
0522-65 66 49
stina.enarsson@ifmetall.se

Besök vår hemsida

och ta del av avdelningens verksamhet. Här hittar du information om vad som händer på avdelningen samt vem du ska kontakta i de olika kommittéerna.

Anneli Ivarsson

Ombudsman Norra Bohuslän och Norra Dalsland. Studieansvarig, avtalsansvarig.
0522-65 66 55,
070-315 90 96
anneli.ivarsson@ifmetall.se

Lennart Pettersson

Ombudsman mellersta Bohuslän och Dalsland. Försäkrings- och arbetsmiljöansvarig. 0522-65 66 56,
070-223 39 62
lennart.a.pettersson@ifmetall.se

Carolin Österman

Ombudsman mellersta Bohuslän och Dalsland Ungdomsansvarig
0522-65 66 57
072-553 50 90
carolin.osterman@ifmetall.se

Argjent Avollaj

Ombudsman mellersta och södra Bohuslän. Arbetsmarknadsansvarig och facklig-politiskt ansvarig.
0522-65 66 51
070-256 61 55
argjent.avollaj@ifmetall.se

Kent Bursjö

Ombudsman södra Bohuslän. Personalansvarig och kassör. Redaktionskommittén.
0522-65 66 53,
070-662 18 31
kent.bursjoo@ifmetall.se

Pia Gustavsson

Ekonomiassistent
0522-65 66 46
A-kassefrågor dag 1-15
0522-40 43 99
pia.gustavsson@ifmetall.se

Jenny Alfredsson

Studieadministratör
0522-65 66 47
A-kassefrågor dag 16-31
0522-68 45 67
jenny.alfredsson@ifmetall.se

Emmi Karlsson

Föräldraledig

IFMETALL

Bohuslän-Dal

Kanslibacken 9, 451 34 Uddevalla

Telefon 0522-65 66 50

E-post avd: postbox.avd30@ifmetall.se

E-post studier: studier.avd30@ifmetall.se

Internet www.ifmetall.se

Välj avdelning Bohuslän-Dal

Vi håller till i gamla kanslihuset på våning 4.

När du besöker oss kan du antingen ta **hissen** på gaveln av huset, eller ta **trapporna** vid huvudingången. Vi har även **postfack** längst ner i trapphuset för dig som vill lämna något.

Utan Preems **gröna bränsle** når vi inte klimatmålen

Foto denna sida: Stina Enarsson

Lysekil är en av Sveriges viktigaste industriorter. I dag arbetar 24 procent av befolkningen i industrin, mot 11 procent i riket. För Preemraff i Lysekil är det avgörande dagar. Ska raffinaderiet få ja till att bygga ut och med ny teknik och infångning av koldioxid medverka till att Sveriges klimatmål nås 2045?

– Ett ja är avgörande, ett nej är ödesdigert, säger Cristian Mattsson, IF-Metall klubbens ordförande på Preemraff.

Hjälper det att vara bäst? Hjälper vårt kunnande? Hjälper det att argumentera? Hjälper det att kämpa?

Hur ska vi få den allmänhet som oroar sig för vår världs framtid att förstå att det vi gör och vill göra här i Lysekil i högsta grad strävar mot det vi alla önskar:

– Rädda vårt klimat och hejda jordens uppvärmning! Ja, själva förutsättningen för att det ska lyckas hänger på att vi kan utveckla de gröna fossilfria bränslena.

Det måste sägas att Cristian Mattsson är bekymrad. Utmaningen är så stor. Han anställdes på dåvarande Scanraff som skiftgående drifttekniker 1988 och sedan 2002 är han ordförande för 430 IF Metallmedlemmar på Preemraffs fackklubb, vilket innebär alla industriarbetare. Ingen står utanför.

Medlemskap – en självklarhet

– Det är tradition i de här trakterna! När jag började på Marinplast AB i Kungshamn

efter min utbildning visade ägaren mig runt på den första arbetsdagen. Då vi var klara pekade han på en dörr med frostat glas och sa: Nu ska du gå in där!

På fackklubbens expedition skrev Cristian på medlemsansökan till dåvarande Fabriks, som senare blev Industrifacket och därefter IF Metall. Medlemskapet i facket var en självklarhet.

Grönt avfall blir fordonsbränsle

Nu får Cristian Mattsson känna på att hans engagemang i fackföreningen också innebär ett stort ansvar. Hur stort som helst. Inte bara för medlemmarnas väl och ve. Det gäller deras jobb och framtid och även ett ansvar för att övertyga de som bestämmer att det är en god idé, om vi ska nå våra klimatmål, att ersätta fordonsbränsle baserat på olja med grönt avfall från skogen, kottar och kvistar.

Han har inflytelserika motståndare. Bland annat dem som med all rätt gör allt de kan för att stoppa jordens uppvärmning. »

- Sannolikt är vi bäst i världen

» Greta Thunbergs engagemang och hennes miljontals unga följare i alla världsdelar har visat hur stor ilska och frustrationen är och kräver omedelbar handling.

- Det finns ingen motsättning. Greta pekar på målet och vi ser till att vi kommer dit! Så enkelt är det!

Har teknik för att få ner utsläppen

Cristian Mattsson tror däremot inte att Sveriges befolkning är beredd att skrota de fem miljoner förbränningsmotorer som finns i flyg, båtar, personbilar, anläggningsmaskiner och transportfordon eftersom merparten av denna fordonsflotta beror av bensin och diesel. Han pekar på diagrammet:

- Titta här, så fördelar sig det årliga koldioxidutsläppet i dag av drivmedlet vi tillverkar:

Att få upp och transportera råoljan från borrhålet till Preems två raffinaderier i Gö-

teborg och Lysekil med oljetanker släpper ut 1,5 miljoner ton koldioxid årligen.

Att förädla råoljan till diesel och bensin på raffinaderierna ger 2,2 miljoner ton koldioxid per år.

Att använda drivmedlet ger 16 miljoner ton koldioxid årligen i utsläpp.

- Med vår nya teknik och koldioxidinfångning, som minskar utsläppen från raffinaderiet, skulle vi få ner utsläppet vid frakten av råoljan och hit till 0,5 miljoner ton årligen, våra två raffinaderiers utsläpp till noll och det årliga utsläppet från alla transporter till 3,5 miljoner ton.

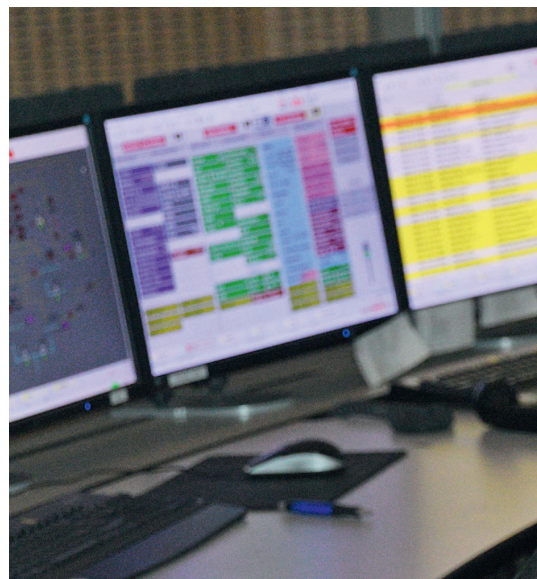
Bäst i världen

Cristian Mattsson är stolt över sin arbetsplats. Han är stolt över att arbeta på världens mest miljövänliga raffinaderi, som i ett decennium varit ledande i utvecklingen mot mer hållbara drivmedel.

Hit har vi kommit med hårt arbete. När vi öppnade anläggningen 1974, var Sveriges totala förbrukning av fossila produkter 30 miljoner ton årligen. Idag är förbrukningen nere på 10 miljoner.

I dag är Preemraff bäst i världen enligt senaste Solomonstudien, den stora internationella rapporten för raffinaderier som kommer vartannat år och som rankar raffinaderier i Europa, Mellanöstern och Afrika.

- Vårt koldioxidutsläpp är 21 procent

Frida Johansson arbetar som skiftgående driftstekniker vid Preemraff Lysekil.

lägre än genomsnittet jämfört med andra västeuropeiska raffinaderier, som är mest jämförbara. Därmed är vi sannolikt bäst i världen. Även vårt utsläpp av kväveoxider och svaveloxider är lägre jämfört med genomsnittet bland övriga raffinaderier i Väst-europa. Kvävedioxiden ligger 59 procent lägre och svaveloxid 93 procent.

Blir en del av lösningen

Det här visar på ett medvetet miljöarbete i företaget och en påtaglig omsorg om klimatet. Det visar också på det tekniska kun-

Sjöfarten är viktig för Sveriges export och import. 90 procent fraktas någon gång under transportkedjan med fartyg. Sjöfarten är därmed en livsnerv för handel och välbefinnande. Samtidigt är den världen över en miljöbov med utsläpp av svavel, kväveoxider och koldioxid. Preem jobbar därför aktivt med att företagets egna sjötransporter utförs på ett hållbart sätt med minsta möjliga miljöpåverkan.

Foto: Stina Enarsson

Lysekils kraft är industrin

LYSEKIL - det är saltstänkta klippor, hav, magiska solnedgångar och frihet. Varje år övernattar 400 000 turister. De fångas av en natur som Evert Taube skildrar med "Dit tränger Skagerack med blåa kilar - och strida strömmar klara som kristall".

Vad få besökare tänker på, eller vet, är att Lysekil är en av Sveriges viktigaste industriorter:

Exportindustrin är här fortfarande en tillväxt- och

välfärdsmotor. I dag arbetar 24 procent av befolkningen inom den. Varje jobb i industrin skapar ytterligare tre jobb i samhället, i omsorg- och industrin. Störst är Preemraff.

I Sverige arbetar nu 11 procent i industrin. I Göteborg, industrins huvudstad, finns 14 procent i tillverkningsindustrin. I Lysekil är det procentuellt nära dubbelt så många.

Foto: Digitalmuseum

I Lysekil fanns elva konservindustrier med 900 anställda - flest kvinnor. I dag finns en enda fabrik kvar.

Det går en röd tråd i ortens industriella historia. Lysekils industri har växt upp kring det lokala fisket, närhetens behov och landskapets klippor av granit.

Goda fångsterna av sill

under 1700-talet behövde salterier och en konservindustri växte då fram. Det fanns elva sillfabriker, de låg som ett synligt pärlband. Som mest arbetade där 900 personer, flest kvinnor. I dag finns

Foto: Stina Enarsson

FAKTA: Arbetsplatsen Preemraff

1 500 anställda, varav 950 vid de två raffinaderierna i Lysekil och Göteborg. Sveriges största drivmedelsbolag. Raffineringskapaciteten är över 18 miljoner ton råolja per år. Två tredjedelar av produktionen går på export. Omsättning var 93 miljarder kronor 2018.

och Naturvårdsverket, som redan sagt ja, villkorat med vissa förutsättningar, Mark- och miljööverdomstolen, som hade sina förhandlingar i Lysekil 10-13 mars, och till sist regeringen som har avgörandet i sin hand.

Ett nej till utbyggnad är ödesdigert

Cristian Matsson vill helst inte tänka på vilka konsekvenser ett nej skulle innebära.

– En är att raffinaderier i världen med låga krav på utsläpp tar hand om raffineringen av tjockoljan vilket globalt innebär betydligt mer förorening. En annan är att Preemraffs framtid blir högst osäker. En tredje är att vi blir av med våra jobb.

Att vi får ja till utbyggnad innebär att vi kan ta ett stort steg mot fossilfritt bränsle och att Sveriges klimatmål för 2045 kan bli verklighet. Preemraff räknar förresten med att nå sitt mål att vara klimatneutrala innan dess.

Text: Lisbeth Axelsson

ker vid Preemraff.

landet hos personalen, hos Cristian Matssons egna medlemmar.

– Vi jobbar vidare i den här andan nu när vi planerar nästa steg, att upprätta Sveriges största produktionsanläggning för förnybar diesel och biojet, vilket innebär att Sveriges utsläpp, på totalt cirka 53 miljoner ton koldioxid, minskar med över 12,5 miljoner ton årligen. Vi blir därmed en del av lösningen för att minska landets koldioxidutsläpp.

Men för att detta ska bli verklighet redan 2030 krävs grönt ljus för utbyggnaden i alla instanser: Länsstyrelsen i Västra Götaland,

Foto: Digitalmuseum

Skandiaverken var den största verkstaden. Den tillverkade båtmotorer och hade 600 anställda, men försvann vid varvskrisen.

en enda konservindustri kvar. För att klara förpackningarna till konserverna startade PLM 1920 en fabrik som tillverkade burkar.

Stenindustrin har anor från 1800-talet. De väldiga brotten av granit har klätt Sydamerikas kajer och Tysklands torg. De gav år 1939 – 7 000 arbetsplatser i Bohuslän. I Lysekil fanns över 500 stenarbetare.

Fiske- och handelsflottan behövde motorer. Skandiaverken som tillverkade motorer och marina redskap sysselsatte som mest 600 yrkeskunniga metallarbetare. Skandiaverken försvann i 1970- och 1980-talets varvskris.

Största producenten av drivmedel i Sverige

Preem är Sveriges största drivmedelsproducent som har en tredjedel av marknaden och ett rikstäckande servicenät med 570 tankställen för privat- och yrkestrafik och ett distributionsnät för direktförsäljning till företagskunder.

Foto: Digitalmuseum

Husqvarna är nu ledande verkstadsindustri i Lysekil.

Industrin måste bli klimatsmart

Svensk industri tillhör de världsledande på klimatsmart produktion. Klimatmålet om noll nettoutsläpp av växthusgaser till 2045 är fullt nåbart, säger IF Metalls ordförande Marie Nilsson. I rapporten Svensk industri för klimatet” pekar förbundet ut vägar för en klimatneutral industri.

– Vår tids ödesfråga

– Klimatet är vår tids stora ödesfråga. För IF Metall är det självklart att industrin är en avgörande del av lösningen, säger Marie Nilsson.

Industrin står för cirka en tredjedel av de globala utsläppen. Det krävs att världens industrier ställer om till klimatsmart produktion.

Marie Nilsson

NÅGRA AV IF METALL FÖRSLAG

Bättre tillståndsprocesser för gruvnäringen

För industrins och transporternas klimatomställning krävs batterier. Svensk gruvnäring hindras ofta av utdragna tillståndsprocesser. Säkrare tillståndsprocesser för gruvnäringen är en fråga som regeringen måste ta i.

Säkra tillgången till klimatvänlig el

Fossilfri el är central för klimatet. En plan behövs för hur nätkapaciteten och effekten ska byggas ut. Industrins och hela landets behov måste klaras.

Premiera produktion av svenska biobränslen

Efterfrågan på biobränsle kommer att mångdubblas. Sverige har förutsättningen att bygga ut produktionen.

Behåll och utveckla Industriklivet

Industriklivet ger innovativa lösningar, som en stålproduktion utan användning av kol.

När konserv- och verkstadsindustrin försvann i skarven mellan 1960- och 1970-talen insåg Lysekils styrande att nya satsningar behövdes för den traditionsrika industriorten:

– Vi kan inte enbart leva på sol och turister.

1974 investerade OK och staten i raffinaderiet i Brofjorden, dagens Preemraff med

runt 800 anställda.

Fakta: SCB, journalisten Terje Fred. Text: Rolf Jansson.

Vad händer i **avtalsrörelsen** och

Efter jul- och nyårshelgerna har förhandlingarna om ett avtal 2020 gått in i ett mer intensivt skede. Det innebär att de olika förhandlingsdelegationerna träffas regelbundet.

Den 31 mars löper en majoritet av IF Metalls avtal ut.

Den 1 april är förhoppningen att IF Metalls nya avtal är klara.

Här är kortfattat något av det som avtalen gäller.

IF METALLS KRAV

sammanfattat i fyra huvudpunkter

1. Mer pengar i plånboken

IF Metall kräver riktiga löneökningar som inte äts upp av inflationen. De som tjänar minst ska få en extra löneökning genom en låglönesatsning.

2. Bättre pension

Avtalspension ska betalas in under alla år man arbetar. Ökad deltidspension gör att man har råd att gå ner i arbetstid och orkar arbeta de sista åren före pensioneringen.

3. Säkra arbetsplatser

Alla anställda ska få en introduktion om säkerhet och risker på arbetsplatsen. Den som är sjukskriven måste få ett bättre stöd tillbaka in i arbetet.

4. Ökad jämställdhet

IF Metalls låglönesatsning gynnar främst kvinnor. Föräldralediga, som i dag oftast är kvinnor, ska inte halka efter i lön eller kompetensutveckling.

**Från samtal,
diskussioner
och debatt...**

**Skriv
motioner
– lämna förslag
till beslut**

...till kongressbeslut till

I år håller IF Metall kongress. Inför den har du som medlem rätt att vara med och påverka. Du gör det genom att skriva motioner (förslag) där du lyfter fram dina frågor. I år är det cirka 450 motioner som kongressen ska behandla, debattera och ta beslut om.

Kongressen är IF Metalls högsta beslutande organ där bland annat förbundsledning och förbundsstyrelse väljs. Det är också där förbundets stadgar kan förändras. På kongressen fattas beslut om de motioner som skrivits av medlemmarna.

Redan ett år innan kommande kongress skickas det ut information till avdelningens arbetsplatser om hur motioner ska skrivas och hur dessa hanteras i IF Metall Bohuslän-Dals beslutande organ.

Arbetsgrupper utvecklar verksamheten

För att skapa en så stor bredd som möjligt tillsätter också IF Metalls avdelningar i Västsverige arbetsgrupper med uppgift att identifiera olika områden inom organisationens verksamheter som kan utvecklas. Vilka som deltar i arbetsgrupperna beslutas av avdelningsstyrelsen.

Från motion till beslut

Efter att en motion är skriven och sänd till avdelningen sker fortsättningen i fyra steg.

1. Avdelningsstyrelsens arbetsutskott tillsammans med avdelningens ombudsmän

2019

SEPTEMBER

Rapporter från förbundskontoret kommer ut som underlag för diskussion.

Nomineringar till kongressombud utlyses.

OKTOBER

Klubbdordförande-konferens med tema "Kongressen", anordnad av avdelningen.

15 oktober
Sista dag för nominering av ombud.

NOVEMBER

Sista dag att inkomma med motioner till avdelningen.

NOVEMBER

Avdelningen hade Representantskapsmöte (avdelningens högsta beslutande organ). Då valdes sju ombud samt att motionerna som kommit in behandlades.

Följ kongressen på ifmetall.se/kongress

vad står på spel?

ARBETSGIVARNAS FÖRSLAG

Mindre pengar i plånboken

Arbetsgivarna vill minska löneökningarna och ha större makt att fördela lönerna på arbetsplatsen.

Avtalsområden som berörs är: Teknikavtalet, TEKO; I-avtalet, Stål- och metall, Gruv, Gemensamma Metall, Kemiska fabriker och Återvinningsföretag.

En kall semester

Arbetsgivaren vill kunna bestämma att din sommarsemester ska tas ut redan i kalla maj eller mörka september.

Teknikavtalet, Teko.

Längre arbetsdagar

Arbetsgivarna vill kunna beordra 100 timmars övertidsarbete under en och samma månad*. De vill också ta bort arbetstidsförkortning**.

**Teknikavtalet, Teko, Kemiska fabriker.*

***Gruv.*

Mindre makt över fritiden

Arbetsgivarna vill kunna förlänga arbetstiden med sju timmar under en och samma arbetdag.

Teknikavtalet, Teko.

– De flesta stora industriföretagen rapporterar god lönsamhet och höjer utdelningen till aktieägarna, säger Veli-Pekka Säikkälä.

– Vi värnar om industrin och dess konkurrenskraft. Vi har rimliga krav som Facken inom industrin står bakom, säger Veli-Pekka Säikkälä, IF Metalls avtalssekreterare.

Följ avtalsrörelsen på
ifmetall.se/aktuellt/avtal-2020/

sammans med 300 ombud

Skicka med ditt budskap till kongressen i Stockholm genom Annika, Ghaith, Pernilla, Reine, Stefan, Theres eller Tomas!

gör en djupanalys av motionen och lämnar sedan förslag om bifall eller avslag till avdelningsstyrelsen.

2. Avdelningsstyrelsen beaktar arbetsutskottets förslag och tar sedan ett eget beslut om man anser att motionen ska bifallas eller avslås.

3. Avdelningsstyrelsens förslag om bifall eller avslag tas sedan till representantskapet (avdelningens högst beslutande organ), för slutgiltigt beslut om bifall eller avslag. De motioner som där får ett bifalls-

beslut sänds till kongressen som avdelningens motion.

4. På kongressen verkar sedan avdelningens valda kongressombud för att motionen ska få ett bifallsbeslut.

Reine

Pernilla

Annika

Stefan

Ghaith

Theres

Tomas

2019

DECEMBER

Motioner, nomineringar till förbunds-uppdrag och valda ombud skickas till förbundet.

APRIL 2020

De valda ombuden får sitt material för läsning.

APRIL 2020

Kongressutbildning i samarbete med IF Metalls avdelningar i Västsverige.

11 – 15 MAJ

Kongress i Stockholm.

MOTION

Skatteavdrag för fackföreningsavgiften

Exempel på motioner med lokal anknytning.

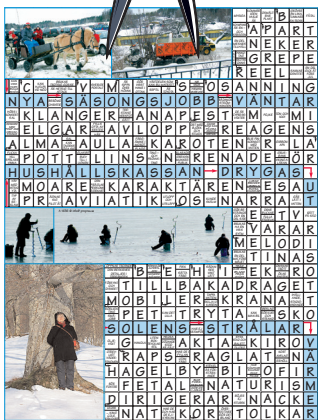
MOTION

Myndigheten tar betalt

MOTION

Tandvårdsförsäkringen

**Hållbar
framtid**
KONGRESS 2020

RÄTTA LÖSNINGEN PÅ KORSORDET I NUMMER 1/2018.

Lösningen finns också på vår webb: www.ifmetall.se/avd30. Vi presenterar vinnarna i höstnumret.

Välkommen Jenny!

- Tack, det ska verkligen bli jätteroligt att bli en i gänget på avdelningen och nu undrar ni säkert vem jag är.

Jag har under mina 20 år i arbetslivet främst jobbat med a-kassa, nu senast Läraryrskassans a-kassa, men jag har även jobbat med medlemservice och studieverksamheten inom fackföreningen Byggnads.

Därför känns det nu extra roligt att jag ska jobba med studier även här. Jag kommer att dela min tjänst mellan a-kassa och studieverksamheten.

Hoppas vi ses och hörs framöver!

NY FILM FÖRKLARAR AVTALS RÖRELSEN

Parterna, märket, industrins konkurrenskraft – ord som flitigt används i avtalsrörelsen, men som inte alltid är så lätta att förstå. Nu finns en ny animerad film som förklarar processen och de knepiga orden. Kolla filmen och tipsa medlemmarna – det handlar om din lön och dina villkor. Mer **information** finns på ifmetall.se/avtal2020

ANSÖK OM SEMESTER- STIPENDIER 2020

Återigen delar Stiftelsen Fossen och Ulvöstiftelsen ut totalt 90 semesterstipendier, värda 5 000 kronor styck. Senast 9 april ska ansökan vara inlämnad. Villkoret för att söka är att du är medlem i antingen IF Metall Bohuslän-Dal eller Norra Älvsborg samt att du tidigare varit medlem i Metall avd 112 före den 1 maj 2006.

Information:

www.ifmetall.se/bohusland/

IF METALLS INKOMST- FÖRSÄKRING

Försäkringen började gälla den 1 juli 2019 och innebär en ökad trygghet för dig som medlem.

Försäkringen administreras precis som övriga medlemsförsäkringar av Folksam. Inkomstförsäkringen ersätter upp till 80 procent av lön från 25 025 kronor från dag 1 till dag 100, med ett lönetak på 50 000 kronor.

Från dag 101 till dag 200 ersätts upp till 80 procent av lön mellan 20 900 och 25 025 kronor.

Information på ifmetall.se sök på Inkomstförsäkring.

BETTANS MATHÖRNA

GRILLAD FLANKSTEK

Har du grillen framme året runt? Grattis!

Då har du chansen att testa ett spännande recept. Du som har grillen i förrådet, får antingen ta fram den nu, eller vänta till sommaren. Jag tänkte fresta med en flankstek. Lite mindre mörkt kött, men med mycket smak som du skär i tunna skivor. Tillbehören blir ugnsbakad spetskål, grillad portabello och en fräsch salsa. Tänd grillen i god tid så du får en fin glöd.

För 4 personer

800 g mörad flankstek.
1 tsk mald spiskummin.
1 tsk mald koriander.
Salt och svartpeppar.

Ta fram köttet ur kylan en halvtimme innan du ska grilla. Krydda köttet på båda sidorna och låt ligga. Under tiden förbereder du tillbehören. Sätt ugnen på 200 grader. Klyfta ett spetskålshuvud på ca 1 kg i 4 bitar. Lägg i en ugnsfast form. Droppa över ca 1 msk olivolja. Strö över lite flingsalt och mal svartpeppar över. Kör i ugnen ca 20 minuter. Det ska bli bra med färg.

Salsa

3 tomater skurna i småbitar.
1 stor avokado i småbitar.
1 röd chilifrukt i småbitar.
1 liten hackad rödlök.
2 msk pressad limesaft.
1 dl finhackad färsk koriander.
Salt efter smak.
Blanda allt i en vacker skål.

med goda tillbehör

Portabello

4 svampar.
100 gram mjukt smör.
2 vitlöksklyftor.
Salt och svartpeppar.
1 tsk pressad citron.

Börja med att skrapa ur de mörka skivorna under svampen och skär av resten av stammen. Rör ihop smöret med vitlöken och det övriga. Fyll hattarna med vitlöks-smöret.

Grilla!

Nu är det dags att lägga köttet på grillen. Eftersom det är en tunn köttbit tar det inte lång tid. Testa efter ett par minuter på varje sida att skära i köttet så du får det som du vill. Jag tycker det blir bäst och mörast när det är rosarött. Lägg på svampen med smöret upp bredvid köttet och kör tills smöret smält och svampen är klar. Skär köttet i tunna skivor och servera med spetskålen, svamp och salsa. Om du vill kan du ha lite bearnaisesås till.

Slingsbandet är inledningen på en Dan Andersson-dikt. A 1436 © PROGRES / info@progres.se

PACKAR BETONG SKAFFAR FÖDA	SEG- FLYT- ANDE	KAN SES VID FOT	VIND- SKYDD LANTLIG	HAR JU AGITATOR FÖR SIN SAK	ÖVER- DÄDIG DUNIG FÄGEL	SES PÅ SPANSK BIL	SÅDANA SKA VARA UTAN TILLSÄTTER	STRÄCKAN SOM BINDER SAMMAN TVÅ PUNKTER PÅ CIRKELPERIFERI	SÖKER MAN HOS LÄKAREN GLIDER KÄLKE BRÅ FA	FICK 1000	TOKEN OCH BÅTEN	TJAFSIGA TJEJER	
				KANSKE EN HÖG PAPPER			PINAR SKINNET		TURKISK VICE- KUNG			FÖLJD- ER AV ORD	
R VISAR OKANSKE V RAMBO A SOLIDA			KASSISKT LUNDA- SPEJ REPRE- SENTANT			HAR KUR ATT ER- BJUDA? VATTEN				DRYCKES- KÄRL GOSIGT			
					FÖRR BO- STÄDER I NORR BALT			GOD TON HOLM- SUND ÄR UMEÅS					
		DET ÄR TRÄNGT SÄRVEN ÄR EN				TALAS I INDIEN POJKE			FÖR- SÄMRAT MINNE M.M.				
ÄR GENVÄG? VÄXT				HÄLLER BJÖRN VARMEN I	KURVIGT SOM EN BOSKTAV				VIND DEN KAN MÄTAS I HA		VÄDER- STRECK GÖR MAN NALEN		
											ARGON SAM- VERKANG- FORMER		
FÖR RUNT EFTER TJEJER					FÖRFATT- ANDE FORSÄLL			MINDRE YT- ENHET	FETT RIKT PÅ A- OCH D- VITAMINER STRYK			FICK SÅ DET KÄNDES DÄR BAK	
						AXEL- BÖRDA FÖR- SÄKRAR	KUJON KAN VÄL SES SOM EN			VÄNT NATUR- VÄSEN FÖRDRÅ			
				HON MED DE SNABBA SVAREN			HELT UTAN MANER METALL				HÖRS MYGGAN GÖRA SLAPPIG		
				SVARAR TVÄR- VIGG TRÄD				HAR REN- ANDE EFFEKT					
						UNDER- BART- STALLE MASKIN- DEL			LEDANDE BIT TOM				
				RENONS			ANGER PRISET TEMPEL- RIDDARE					HÖRS EFTER BÖN	
				KAN DET UPPIFRÅN SKIDAS GLIDYTA				GE SKEN AV HAREMS- KVINNA					
				FÖRFLYTAS ALLS EJ SÅ LÄTT UPPVAKTAS ALLTID AV FANG			KAN KOMIK NEDRASAT MATERIAL			ÄR VÅR BOSTAD UF- LEDNA		VILL MAN JU HA AV DET KÖPTA	
							KAN KAPPA VARA						
				GILLAS EJ I UN- GÅNGET				HUVUD- STAD I EUROPA			BIFLOD TILL DONAU	VÄRLIGA UT- FLYKTER I NATUREN	
				VIND- PINAD				BLIR DET LÄTT I KÖKET GER EJ EFTER					
						KVINNA DESS STATUS AVGÖR OFTA LÖN		ÖBERG I EUROPA GUDI I EGYPTEN			HUVUD- BRY FÖRTÄRS		
				KAN BLI BRÖD	KAN MAN JU ÖVER DET OKÄNDA		FUL FISK?			KAN FÅ EN ATT RODNA	HÄDE EN MAN KÄNNS DET NYA		
				SVALL VID STRAND			SES PÅ HUSET TÖMPES PÅ FEST?					KAN MÅNGA SAMLAG I	BILJON SOM FÖRLED
				INFÖR- SKAFFAS LAGT IHOP					BLEV SPARKAD GAV SÄKERT DET SENSATIONELLA				
								KAN HALLA EN FAST I STRÖM			DÄR BLÄSER SOMMAR- VIND?		
				LED I UNDER- JORDEN									
				GÖR DE OFTA MED KRAN				KAN DET BEHÖVAS HYVEL TILL			HAR SINA VINGAR		

Bilder: 2010 © Jupiterimages Corp.

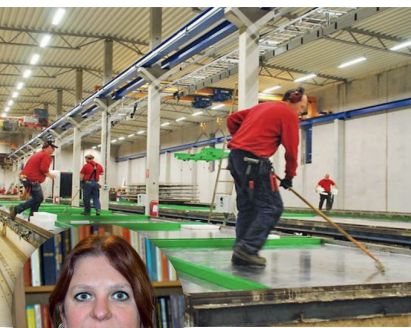
Namn _____

Adress _____

Postadress _____

PRISER: 1:a pris, 4 biobiljetter. 2:a pris, 2 biobiljetter och 3:e pris, 1 trisslott.

Skicka in ditt svar senast den **1 augusti 2020** till IF Metall Bohuslän-Dal, Kanslibacken 9, 451 34 UDDEVALLA. Varken **avdelningsstyrelsen** eller **anställda** får delta i korsordstävlingen.

Pernilla Dahlqvist
arbetar på Con-Form.

Strömstad

På företaget Con-Form arbetar Pernilla Dahlqvist. Sedan ett år är hon ledamot i avdelningsstyrelsen. I november blev hon vald som ombud till IF Metalls kongress.

I kommunen har företaget Strömstad Husbilservice AB tecknat kollektivavtal med IF Metall.

Tanum

Här har företaget Energi-tjänst, Vedbrasan AB tecknat kollektivavtal vilket bland annat innebär att de anställda tjänar in åtta dagar per år att använda till betald ledighet.

På Tetra Pak i Fjällbacka har IF Metall drygt 60 medlemmar. En av dem är Tomas Svanberg. Han är fackligt engagerad både på arbetsplatsen och i avdelningen. Tomas valdes till kongressombud på representantskapets möte i november.

Sotenäs

I januari 2019 blev företaget Vetri i Göteborg AB beviljade inträde i arbetsgivarorganisationen Teknikföretagen. När ett företag blir medlemmar i en arbetsgivarorganisation så träder aktuellt kollektivavtal i kraft med automatik.

På företaget Llentab är Mats Ilhällen förtroendevald klubbordförande för IF Metall. Mats är också vald till ersättare för kongressombuden.

Lysekil

Förra året så tecknade IF Metall sjutton så kallade utstationeringsavtal med utländska företag som oftast ska utföra arbeten på Preemraff. Avtalet motverkar lönedumping och det finns en grund för konkurrens på lika villkor. Från Preemraff är klubbens vice ordförande Stefan Janson vald till kongressombud. Klubbens ordförande, Cristian Mattsson, är vald till ersättare för kongressombuden.

Motor4U har tecknat kollektivavtal med IF Metall.

Dals Ed

IF Metall tecknade kollektivavtal med företaget Motor4U våren 2019. Handlar du här kan du vara säker på att de anställda har ett försäkrings-skydd och att de också är garanterade inbetalning till avtalspension på 4,5 procent på lönesumman.

Färgelanda

IAC är med sina 360 medlemmar avdelningens tredje största arbetsplats.

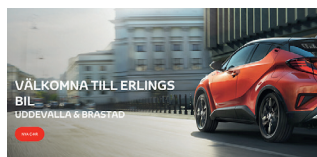
IF Metalls klubb-ordförande Ghaith Khalifa är valt ombud från IF Metall Bohuslän-Dal till IF Metalls kongress den 11-15 maj.

Munkedal

Även Ekströms Motorser-vise AB tecknade kollektivavtal med IF Metall under 2019. Här kan nu avdelningen genomföra årliga löneförhandlingar och därigenom säkerställa att medlemmarna får ta del av de löneökningar

som finns i kollektivavtalet. I maj 2019 fanns ett löneök-ningsutrymme i det aktuella kollektivavtalet på i snitt 598 kronor/månad.

Erlings Bil i Uddevalla AB har också kollektivavtal.

Uddevalla

Uddevalla är den mest industritäta kommunen inom avdelningens verksamhets-område. Här finns drygt 100 företag med kollektivavtal och medlemmar.

Stenungsund

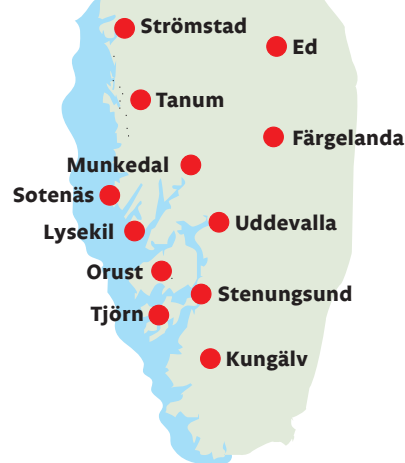
I denna kommun arbetar tre av de valda ombuden till IF Metalls kongress. Theres Snäll från Borealis, Annika Josefson från Nouryon och Reine Johansson från Inovyn. Theres har även uppdrag som ledamot i avdelningsstyrelsen tillsammans med Reine som är ordförande och Annika som är vice ordförande.

Bemannings-avtalet garanterar väsentliga villkor för inhyrd personal.

Tjörn

Om ett företag vill hyra in arbetskraft från ett bemanningsföretag till produktionen, måste bemanningsföretaget ha tecknat det så kallade Bemanningsavtalet. I Bemanningsavtalet så garanteras den anställda i lön den aktuella snittlönen på det företag som hen hyrs ut till. Detta är en viktig princip för att undvika lönedumping på svensk arbetsmarknad. Under 2019

IF METALL BOHUSLÄN-DAL

har medlemmar på arbetsplatser i dessa 12 kommuner. Totalt är det cirka 5 500 aktiva (yrkesverksamma och arbetslösa) och ungefär 1 300 pensionärer.

Har vi missat något som händer där du arbetar? Kontakta oss gärna.

tecknade företaget Sibräcka Vital AB Bemanningsavtalet.

Orust

Här finns två företag som inte tecknat kollektivavtal. Detta innebär att de anställda INTE är garanterade löneökningar, övertidsersättning, Ob-ersättning, arbetstidsförkortning, permission (betald ledighet vid bl.a. nära anhörigs frånfälle och begravning), gå ner i arbetstid från 60 års ålder, avtalspension, avsättning till delpension, m.m. Om samtliga anställda på ett företag är medlemmar så kan IF Metall kräva kollektivavtal för dessa.

Kungälv

I kommunen arbetar 550 av avdelningens 5 500 aktiva medlemmar. Dessa, precis som alla andra medlemmar, bidrar till och ökar möjligheten för IF Metall att teckna nya kollektivavtal med rimliga villkor. Organisationsgraden, alltså hur stor andel av de anställda på företagen som är medlemmar, är helt avgörande för vår styrka.

